

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการลงพื้นที่

วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2561 เวลา 7.00 น. ถึง 16.00 น.

ณ ชุมชนตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประจำปีงบประมาณ 2562

แบบรายงานผลการดำเนินโครงการของคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ชื่อโครงการ การลงพื้นที่โครงการปีที่2 การส่งเสริมเชิงปฏิบัติการแนวทางการต่อมอย่างยั่งยืน เพื่อชุมชนบ้านเนินใหม่ ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2. หน่วยงานที่จัดโครงการ คณะเศรษฐศาสตร์

3. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรม

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร คือการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวเกิดจากการดำเนินนโยบายด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวประสบความสำเร็จ รวมทั้งความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข การได้รับโอกาสทางการสร้างอาชีพเสริมจึงถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุและสมาชิกในชุมชนบ้านเนินใหม่จะได้รับความรู้ ขณะเดียวกันได้มีทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพของตนเองที่ดี ส่งผลให้มีสุขภาพดีและมีอายุที่ยืนยาวขึ้น เพื่อรองรับบริบทสังคมสูงวัยของประเทศไทยในอนาคต รัฐบาลได้กำหนดวาระการปฏิรูปประเทศตามกรอบการปฏิรูป 11 ด้าน 37 วาระการปฏิรูป โดยในวาระปฏิรูปที่ 30 กำหนดให้มีการปฏิรูปสังคมสูงวัยโดยการปฏิรูประบบการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มคุณค่าและศักยภาพของผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพ และส่งเสริมการจ้างงานให้กับผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัยวุฒิ ประสบการณ์ และสมรรถภาพของร่างกาย รวมไปถึงการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุที่ยังแข็งแรงได้มีโอกาสใช้ความรู้ ความสามารถ และภูมิปัญญาที่มีอยู่ในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง สังคม และประเทศชาติ เพื่อให้ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีหลักประกันเรื่องรายได้ไม่เป็นภาระครอบครัว และสังคม

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถือเป็นอีกองค์กรในหลายๆ องค์กร

ที่มีหน้าที่ด้านส่งเสริมการบริการเพื่อรับใช้สังคม ซึ่งจะต้องดำเนินภารกิจเพื่อให้ประชาชน ทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่ดูแลได้มีโอกาสในการมีอาชีพเสริมทำโดยเฉพาะผู้สูงอายุซึ่งจะเป็นประชากรส่วนใหญ่ในอนาคต ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการฯ เพื่อเพิ่มคุณค่าและศักยภาพในการประกอบอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มโอกาสในการมีงานทำ ลดการพึ่งพิง และลดภาระการเลี้ยงดูของครอบครัว มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งเป็นการรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภนันท์ ร่มประเสริฐ (ประธานหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต นานาชาติ)

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1 เพื่อสำรวจความต้องการของผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพเสริม
- 2 เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมที่ตรงตามความต้องการ มีส่วนร่วมในกิจกรรม และเข้าร่วมทางสังคม รวมทั้งได้รับการเสริมสร้างภาวะทางร่างกาย จิตใจ ตระหนักถึงคุณค่า และศักยภาพของตนเอง นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 3 เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและสนับสนุนการสร้างคลังปัญญาในท้องถิ่น เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเป็นภูมิปัญญาที่คงไว้คู่ชุมชน และให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมทำร่วมไปกับสามารถสร้างการมีรายได้ไปในเวลาเดียวกัน

6. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2561 เวลา 7.00 น. ถึง 16.00 น.

7. สถานที่จัดโครงการ

ชุมชนบ้านเนินใหม่ ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

8. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์	จำนวน	2	คน
อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์	จำนวน	2	คน
อาจารย์คณะพยาบาล	จำนวน	1	คน
นิสิตโปรแกรมนานาชาติคณะเศรษฐศาสตร์	จำนวน	2	คน
นิสิตคณะวิทยาศาสตร์	จำนวน	1	คน
วิทยากรจากธกส.	จำนวน	1	คน
ประชาชนชาวบ้านจากหนองจอก	จำนวน	1	คน
ชาวชุมชนบ้านเนินใหม่	จำนวน	5	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	15	คน

9. การบรรลุเป้าหมายของโครงการ

ส่งเสริมเชิงปฏิบัติการแนวทางการต่อมอย่างยั่งยืนเพื่อชุมชนบ้านเนินใหม่ ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ส่งเสริมการออมบัญชีครัวเรือนโดยใช้การเพิ่มมูลค่าเปลือกกล้วยเหลือทิ้ง และอบรม วางแผนร่วมกับชุมชนในการสร้างสวนผักเพื่อสุขภาพกายใจที่ดีของผู้สูงอายุ

10. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดโครงการ

สามารถช่วยลดปัญหาของกล้วยน้ำหว้าที่มีจำนวนมากได้จริง และสามารถเพิ่มมูลค่าจากกล้วยน้ำหว้า

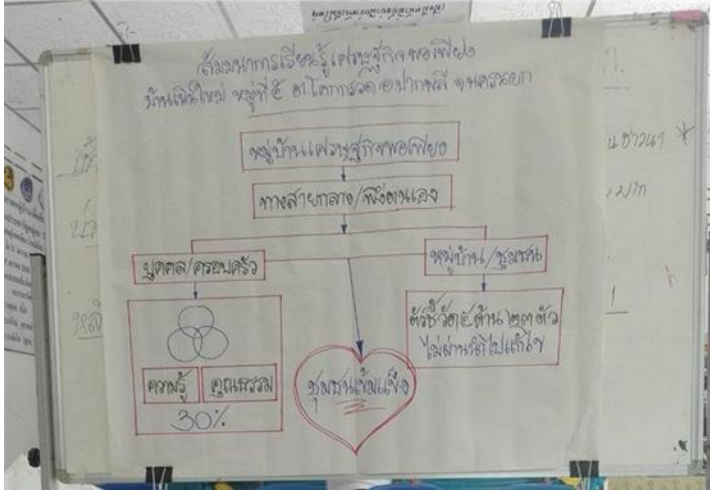
11. การรายงานและประเมินผล

ผลการลงพื้นที่ ตำบลบ้านเนินใหม่ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2561 โดยคณาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำโดยวิทยากรจากธกส. ประชาชนชาวบ้านจากหนองจอก ลงพื้นที่เพื่อติดตามผลงานจากโครงการปีที่ 1 นั่นคือน้ำหมักชีวภาพจากเปลือกกล้วย และการเพิ่มมูลค่าจากกล้วยน้ำหว่าที่มีมากในชุมชน โดยการนำกล้วยน้ำหว่าไปแปรรูป อาทิเช่น กล้วยตากจากพลังงานแสงอาทิตย์ คอนเฟลกกล้วยใส่มะดัน เป็นต้น จากการลงพื้นที่ในครั้งนี้อยู่ต่อยอดการเพิ่มมูลค่าจากกล้วยน้ำหว่าดิบ โดยนำกล้วยไปสกัดเป็นผงเพื่อทำเป็นยาสำหรับโรคกระเพาะและกรดไหลย้อน นำโดยอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ในการนำกล้วยน้ำหว่าดิบไปตรวจหาสาร “แทนนิน” และสาร “เซโรโทนิน” สองสารนี้ มีประโยชน์เพื่อช่วยสมานแผลในกระเพาะและกระตุ้นให้กระเพาะสร้างเยื่อเมือกตามธรรมชาติออกมาเคลือบแผล แต่ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของลำไส้

วิทยากรและประชาชนชาวบ้านกลุ่มผู้เข้าร่วมได้แบ่งกลุ่มการอภิปราย เรื่อง “การสร้างสวนผักเพื่อสุขภาพกายใจที่ดีของผู้สูงอายุ” เป็นการสร้างสวนผักปลอดสารพิษอย่างง่าย โดยเป็นผักสวนครัวที่เราสามารถนำประกอบอาหารในแต่ละมื้อ อาทิเช่น สวนย่อมแกงเลียง (ประกอบไปด้วย ใบแมงลัก กระชาย พริกไทย บวบ เป็นต้น) และ สวนแกงเผ็ด (ประกอบไปด้วย พริก ใบกระเพรา มะเขือ ใบมะกรูด เป็นต้น) และยังนำไม้ไผ่มาทำเป็นที่กั้นเขตสวนผัก โดยคุณป้าอ่อนศรีและกลุ่มชาวบ้านผู้เข้าร่วม จะจัดขนาดพื้นที่ขนาดเล็กๆเพื่อเป็นแปลงสาธิต และปลูกสวนผักตามตัวอย่างสวนที่กล่าวไปข้างต้น นอกจากนี้ วิทยากรและประชาชนชาวบ้านให้ความรู้ในเรื่อง “คุณภาพน้ำหมักกับการนำไปใช้ อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ” พร้อมกับลงตรวจคุณภาพน้ำหมักร่วมกับกลุ่มแกนนำชุมชนจากโครงการปีที่ 1 เพื่อนำผลผลิตที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ร่วมกันกับกิจกรรมในโครงการปีที่ 2 โดยจะทำการเปรียบเทียบระหว่างแปลงสวนผักที่ใช้น้ำหมักอินทรีย์ และแปลงผักที่ไม่ใช้น้ำหมักอินทรีย์ นอกจากนี้ ในช่วงเช้า ยังได้มีการพูดคุยถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากส่วนต่างๆของกล้วยน้ำหว่า อาทิ เราสามารถนำต้นกล้วยหลังจากเก็บผลไปหมดแล้ว นำไปทำเป็นกระดาดหรือจานจากแกนด้านในลำต้น นำลูกกล้วยมาหมักกับน้ำตาลทรายขาวทำเป็นน้ำส้มสายชูกล้วย นำเปลือกกล้วยดิบไปต้มเพื่อนำสารแทนนิน ไปช่วยในการย้อมผ้าให้สีติดมากยิ่งขึ้น เปลือกกล้วยยังนำไปสกัดเป็นสบู่ นอกจากนี้ยังพูดถึงเรื่องอยากทำเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวหรือทำเป็นศูนย์การเรียนรู้ เนื่องจากชุมชนบ้านเนินใหม่เป็นทางผ่านของนักปั่นจักรยาน จึงคิดกันว่าถ้ามีเป็นจุดพักรถ คงจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับพี่น้องในชุมชน

คณาจารย์มศว นิสิตมศว วิทยากรจากธกส. ปราชญ์ชาวบ้านหนองจอก และแกนนำของชุมชน
ผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันวางแผน และนำความรู้ที่ได้รับจากการอภิปรายในช่วงเช้า และช่วงบ่าย มา
ประชุม และถกอภิปรายร่วมกันเพื่อจัดวางระบบให้เป็นไปตามความเหมาะสมและความต้องการใน
การทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชนในครั้งถัดไป

บรรยากาศการลงพื้นที่ชุมชนบ้านเนินใหม่

กำหนดการลงพื้นที่โครงการปีที่2

การลงพื้นที่ติดตามผลงานจากโครงการปีที่ 2 การส่งเสริมเชิงปฏิบัติการแนวทางการต่อมอย่างยั่งยืน เพื่อชุมชนบ้านเนินใหม่ ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ส่งเสริมการออมบัญชี ครีวเรือนโดยใช้การเพิ่มมูลค่าเปลือกกล้วยเหลือทิ้ง และอบรม วางแผนร่วมกับชุมชนในการสร้างสวน ผักเพื่อสุขภาพกายใจที่ดีของผู้สูงอายุ

วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2561 เวลา 7.00 น. ถึง 16.00 น.

เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
7.00 น. – 9.30 น.	ออกเดินทางโดยรถตู้จากมศว โอศก ไปรับวิทยากรที่หนองจอก หลังจากนั้นมุ่งหน้าสู่ ชุมชนบ้านเนินใหม่ ตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และรับประทานอาหารเช้าบนรถตู้	1. อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ 2. อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ 3. นิสิตโปรแกรมนานาชาติ คณะเศรษฐศาสตร์ 4. นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ 5. วิทยากรจากธกส. 6. ประชาชนชาวบ้านจากหนองจอก
9.30 น. – 10.30 น.	แนะนำวิทยากรและประชาชนชาวบ้าน กลุ่มผู้เข้าร่วมทำความรู้จักและ แบ่งกลุ่มการอภิปรายเรื่อง “การสร้างสวนผักเพื่อสุขภาพกายใจที่ดีของผู้สูงอายุ”	1. วิทยากรคือ คุณอารีย์ คล่องขยัน 2. ประชาชนชาวบ้านคือ คุณจินตนา สมานตระกูล
10.30 น. – 11.00 น.	พักรับประทานอาหารว่างและ เครื่องดื่มร่วมกัน	
11.00 น. – 12.00 น.	วิทยากรและประชาชนชาวบ้านให้ความรู้ในเรื่อง “คุณภาพน้ำหมักกับการนำไปใช้	1. วิทยากรคือ คุณอารีย์ คล่องขยัน 2. ประชาชนชาวบ้านคือ

	<p>อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ” พร้อมกับลงตรวจคุณภาพน้ำหมัก ร่วมกับกลุ่มแกนนำชุมชนจาก โครงการปีที่ 1 เพื่อนำผลผลิตที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้ร่วมกันกับกิจกรรมใน โครงการปีที่ 2</p>	<p>คุณจินตนา สมานตระกูล</p>
12.00 น. – 13.00 น.	<p>พักรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน</p>	
13.00 น. – 14.00 น.	<p>วิทยากรและปราชญ์ชาวบ้าน ร่วมกับ กลุ่มผู้เข้าร่วมแบ่งกลุ่มการอภิปราย เรื่อง “การนำน้ำหมักชีวภาพกับการสร้าง สวนผักเพื่อสุขภาพกายใจที่ดีของ ผู้สูงอายุ”</p>	<p>1. วิทยากรคือ คุณอารีย์ คล่องขยัน 2. ปราชญ์ชาวบ้านคือ คุณจินตนา สมานตระกูล</p>
14.00 น. – 15.00 น.	<p>คณาจารย์มัศวะ นิสิตมัศวะ วิทยากร จากธกส. ปราชญ์ชาวบ้านหนองจอก และแกนนำของชุมชนผู้เข้าร่วมอบรม ร่วมกันวางแผน และนำความรู้ที่ได้รับ จากการอภิปรายในช่วงเช้า และช่วง บ่าย มาประชุม และถกอภิปราย ร่วมกันเพื่อจัดวางระบบให้เป็นไปตาม ความเหมาะสมและความต้องการใน การทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชน</p>	
15.00 น. – 16.00 น.	<p>สรุปข้อมูลอภิปราย และรับประทานอาหาร อาหารว่างร่วมกัน</p>	
16.00 น.	<p>เดินทางกลับมศว โดยสวัสดิภาพ</p>	